

Història de l'Alí. Un viatge des de l'Afganistan

Cicle mitjà i superior de primària. 1r i 2n d'ESO.

Fitxa tècnica

Títol: *Història de l'Alí. Un viatge des de l'Afganistan*

(*Ali's journey from Afghanistan*)

Sèrie: *Buscant refugi (Seeking Refuge)*

Direcció i guió: Salvador Maldonado, Tom Senior,

Jonathan Topf i Karl Hammond

País de producció: Regne Unit

Any de producció: 2012

Durada: 03:53

Versió: anglesa doblada al castellà

Gènere: Animació

Sinopsi

Quan la guerra de l'Afganistan es va intensificar, l'Alí, de deu anys, va fugir amb la seva àvia cap al Regne Unit. En canvi, les autoritats van obligar els seus pares a quedar-se dins del territori afganès. L'Alí explica què li va suposar viure en un país estranger del qual no en coneixia ni tan sols l'idioma. Expressa també el dolor de la separació i la incertesa que sentia de saber si els seus pares eren vius o no. L'Alí parla de l'esperança de retrobar-se ben aviat amb el seu pare i la seva mare.

Drets i valors fonamentals

- Dret de tota persona a tenir asil en altres països, en cas de persecució o de perill en el seu lloc d'origen.
- Dret de tota persona a poder tornar al seu país d'origen.
- Dret dels infants que demanen l'estatut de refugiat a gaudir d'una assistència humanitària i a veure respectats els seus drets.
- Dret dels infants refugiats i/o desplaçats a ser els primers en rebre protecció i auxili.
- Dret dels infants amb estatut de refugiat en un altre país a gaudir dels mateixos drets que la resta d'infants i a rebre suport per desenvolupar-se com a persones.

Informacions addicionals

Després d'una cruenta guerra civil (1989-92) sumada a la intervenció soviètica en territori afganès al llarg de quinze anys, l'Afganistan va resultar totalment fragmentat fins que es va produir una forta ofensiva per part de les forces talibanes entre 1994 i 1996. Quan van aconseguir controlar la capital de Kabul, els talibans van instaurar un règim totalitari fortament repressiu, sobretot a les ciutats.

Arran dels atemptats de l'11 de setembre de 2001, els EUA i l'OTAN van identificar l'Afganistan com a centre d'operacions d'Al-Qaida i el refugi d'Ossama bin Laden. Així és com van justificar una operació militar a gran escala per enderrocar els talibans. L'ofensiva internacional al costat de les milícies opositores va fer que es fessin enrere en poc més d'un mes. Malgrat la caiguda del règim, la major part dels dirigents, com el mul·là Mohammad Omar, va aconseguir fugir, i Ossama bin Laden no fou localitzat fins el 2011, quan va resultar mort en un atac sorpresa de forces militars especials dels EUA.

Entre els anys 2004 i 2005, es van recuperar les institucions polítiques del país, al ser aprovada una constitució i celebrar-se

eleccions presidencials i parlamentàries. Tot i així, l'Afganistan va continuar sota el foc creuat entre les forces talibanes i els exèrcits de l'OTAN fins ben bé l'any 2014.

Aquest curtmetratge forma part de la sèrie de cinc relats *Seeking Refuge*, produïda pel servei per a escoles de la BBC, *Learning Zone*. L'equip responsable defineix aquests curtmetratges com a documentals animats, perquè són relats d'històries reals que prenen vida de la mà d'il·lustracions animades. Un tractament narratiu en primera persona, amb accent d'infant migrat, reforça l'accessibilitat a l'alumnat de primària i dels primers cursos de secundària, d'un tema tan complex com és el de les persones refugiades.

Les cinc històries estan narrades des del punt de vista dels nens i nenes que les protagonitzen, incidint en la seva visió del món. Amb una mirada innocent, fins i tot esporuguida, cada personatge presenta el seu país d'origen, els conflictes que s'hi donen i el perquè de la seva fugida cap a l'exili, així com també el xoc d'encetar una nova vida en un país desconegut. La sèrie lloa implícitament la política d'acollida britànica.

Qüestions a observar

L'Alí recorda perfectament l'ambient de guerra cada vegada més acarnissada que va fer decidir la seva família a fugir de l'Afganistan, i encara li produeix malsons un cop instal·lat al Regne Unit. Al trauma de viure separat del pare i de la mare, i d'haver-hi perdut el contacte, s'afegeix l'isolament que l'Alí sent a l'escola, tant pel desconeixement de l'idioma com per les dificultats a l'hora de fer noves amistats. Els companys van convidant-lo a jugar a futbol i això el fa obrir de mica en mica. Dibuixar també l'ajuda molt a expressar tot el que porta a dins.

Vivint al Regne Unit amb la seva àvia, l'Alí troba a faltar molt al pare i a la mare. No es pot treure del cap que no els deixessin sortir de l'Afganistan per no tenir la documentació en regla. Al cap de més de quatre anys de separació, aconsegueix parlar-hi per telèfon i saber que estan bé. També el tranquil·litza saber que estan fent tots els

tràmits per aconseguir el dret d'asil en territori britànic. Sembla que tot anirà bé, però l'Alí s'impacienta d'haver d'esperar encara més.

Amb l'incompliment sistemàtic dels drets humans i el tracte discriminatori envers les dones, el règim talibà va començar a atraure l'atenció internacional. L'Afganistan dels talibans només va ser reconegut pel Pakistan i l'Àrabia Saudita, mentre els EUA mantenen un posicionament ambigu. L'any 1998 el govern talibà es va integrar de seguida al Front Internacional Islàmic d'Ossama bin Laden, fent una crida a cometre atemptats contra interessos nord-americans arreu del món. En aquest context, va tenir lloc la intervenció de les forces de l'OTAN, que va enderrocar els talibans del poder, l'any 2001. Però l'estat de guerra va continuar i es va intensificar a partir dels anys 2008 i 2009, com a senyera de la lluita antiterrorista mundial.

Proposta pedagògica

Abans de la pel·lícula.

De llistes i relats: Distribuir la classe en petits equips. Cada subgrup fa un llistat de tot allò que trobarien a faltar de la seva realitat quotidiana si haguessin de fugir corrents del país, en cas de guerra. Es tracta de pensar en objectes que no es podrien endur o que no els farien servei, en espais que trobarien a faltar i en persones de les quals s'haurien de separar. Tot seguit, cada equip ha d'intercanviar la seva llista amb un altre equip. Amb la llista rebuda, es tracta de definir un doble relat en forma d'esquema: quins són els canvis més importants que suposa el camí cap a l'exili i a quins reptes s'enfronten els infants que l'han d'emprendre.

Anotacions del professorat: